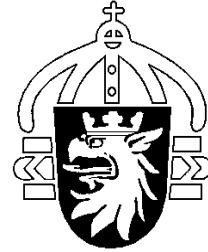


Skåne läns författningssamling

Länsstyrelsen



12FS 2001:250

01-10:11

Utkom från trycket
den 22 augusti 2001

Länsstyrelsens i Skåne län föreskrifter om bildande av naturreservatet Rååns dalgång i Helsingborgs stad;

beslutade den 18 december 1998.

Länsstyrelsen föreskriver följande för området vars gränser framgår av till beslutet hörande karta 1.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar ska förbud gälla **att**

1. uppföra byggnad eller annan anläggning eller utföra tillbyggnad av befintlig byggnad eller anläggning
2. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets behov
3. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord eller torv
4. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa
5. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
6. dika
7. odla upp skogsmark, naturlig betesmark eller myrmark
8. ta bort dött träd eller vindfälle annat än för säkerhet och framkomlighet
9. tillföra växtnäringssämnen (naturlig gödsel, handelsgödsel, rötslam) eller jordförbättringsmedel utom på åkermark
10. slutavverka



1998-12-18

231-16258-97
1283-208

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Rååns dalgång i Helsingborgs stad
(3 bilagor)

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Rååns dalgång
Kommun	Helsingborg
Församlingar	Raus och Bårslöv
Fastigheter	Enligt förteckning i bilaga 2
Kartblad	Topografisk karta: Helsingborg 3C SV Ekonomisk karta: Helsingborg 3C:21 Registerkarta: 3C2b Råå 032 21 3C2c Raus 032 22
Gränser	Området är markerat med svart punktstreckad begränsningslinje på bifogade karta, bilaga 1.
Areal	Ca 125 ha
Naturvårdsförvaltare	Helsingborgs stad

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Rååns dalgång är en markant u-formad dal som har eroderats ut i senglaciala avlagringar. Dessa ligger över en nordvästlig-sydöstlig förkastningslinje i berggrunden med mycket komplicerade förkastningar. Lagerföljden tillhör de s k Helsingborgslagren, som byggs upp av sandstenar, sandstensskiffrar, lerjärnstenar, skifferleror, rena leror och tunna kolskikt. De senare är rika på växtfossil. Berggrunden tillhör den tidsepok under Juraperioden som brukar betecknas Rät-Lias. Den vitgrå till gulgrå sandstensberggrunden blottas på flera ställen inom området. Särskilt framträdande är den nordväst om Gantofta där den även bildar botten i ån.



De lösa jordlagren som överlagrar berggrunden utgörs i dalslutningarna och på de omgivande plåtarna huvudsakligen av moräner med varierande inslag av lera. Mellan Raus och Gantofta är lerinslagen små, vilket kan förklaras av att berggrunden karakteriseras av sandstenar. Den södra dalsidan inom detta område är däremot utskuren i det stora Örbyfältet, som utgörs av isälvsgrus. Detta grusdelta anses avsatt under en halv dag genom en katastroftömning av en isdämd sjö längre in i Skåne i samband med inlandsisens avsmältning för ca 13 000 år sedan. De naturgeografiska och geologiska värdena är stora och har få motsvarigheter i landet.

Dalgången uppvisar ett omväxlande och småbrutet odlingslandskap med ängs- och hagmarker, blandlövskog och våtmarker samt åkrar. Lövblandskogarna är förhållandevis unga med inslag av enstaka äldre träd, ofta ek. Karakteristiska arter är framför allt alm, ask, ek, bok, björk och al. Markvegetationen karakteriseras ofta av arter som skogsbingel, kirskål och hallon samt fläckvis, särskilt på våren, mattor med vitsippor, gulsippor, harsyra och liljekonvalj. Längs ån stränder, särskilt nedströms Raus kyrka och till Råå hamn, förekommer bälten med jättegröe, bladvass och annan högvuxen örtvegetation. Området hyser även flera sällsynta växter bl a långsvingel, pilblad, sumpskräppa och trubbnate.

Skogen erbjuder miljöer för ett rikt fågelliv. Gamla träd är speciellt viktiga för många hålhäckande fåglar. Bland förekommande arter kan nämnas bl a sommargylling, mindre hackspett och forsärla. Sporadiskt uppträder även kungsfiskare.

Råån är en betydelsefull miljö för uppvandrande och lekande havsöring. Här förekommer även andra ovanliga fiskarter som bl a grönlång och bäcknejonöga samt flodkräfta.

Raus medeltida kyrka, gammal alskottskog, bäckraviner, ekskog, blandlövskog samt Görarpsdammen och värdefulla rekreationsmöjligheter såsom promenader och kortfiske medför att området har stor betydelse för allmänhetens friluftsliv.

Rååns dalgång är av riksintresse enligt naturresurslagen för naturvård (M:N5), kulturmiljövård (M:K10) samt med avseende på havsöringens reproduktion (fritidsfiske). Hela dalgången med omgivande landskap har förordnande till skydd för landskapsbilden enligt 19§ naturvårdslagen genom länsstyrelsens beslut den 6 juni 1974. Längs Råån finns förordnande om strandskydd med stöd av 15§ naturvårdslagen. I länets naturvårdsprogram (1996) har dalgången i sin helhet bedömts ha högsta naturvärde med avseende på såväl terrängformer och landskapsbild som biologiska förhållanden. I kommunens naturvårdsplan (1992) har det nu aktuella området föreslagits bli avsatt som naturreservat.



Ärendets beredning

Helsingborgs stad har initierat frågan om bildande av naturreservat. Kommunfullmäktige beslutade 1987 att utreda möjligheterna att bilda naturreservat i Rååns dalgång mellan Raus och Vallåkra. En första etapp avsågs gälla i huvudsak kommunägd mark mellan Råå och Gantofta. Kommunen har utarbetat förslag till föreskrifter och skötselplan för det nu aktuella reservatsområdet, som remissbehandlats internt inom kommunen, varefter framställan gjorts till Länsstyrelsen om inrättande av naturreservatet. Under beredningsarbetet har kommunen medgivit att området får ingå i nätverket NATURA 2000. Regeringen har således den 22 januari 1998 beslutat att delar av området, under objektbeteckningen Rååns dalgång (SE0430109), skall anmälas som kandidat enligt Habitatdirektivet (92/43/EEG). Naturvårdsverket har godkänt att området avsätts som naturreservat. Förordnandet strider inte mot kommunens översiktsplan eller mot utbyggnaden av Väst kustbanan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen gör den bedömningen att föreskrifterna om vad allmänheten har att iakttä inom naturreservatet är av så begränsad omfattning, att de inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

GRUND FÖR BESLUTET

Rååns dalgång och anslutande bäckraviner är av **geovetenskapligt** högt värde. Vattendraget och den omgivande vegetationen är **zoologiskt** och **botaniskt** värdefulla miljöer med förekomst av arter som havsöring, grönling, bäcknejonöga, flodkräfta, forsärla, sommargylling, trubbnate, pilblad, sumpskräppa och näbbstarr samt ekskog och blandlövskog. Rester av gamla stubbskottängar med al, många fornlämningar och Raus medeltida kyrka gör att dalgången har ett betydande **kulturarhistoriskt** värde. Dalgången har en tilltalande **landskapsbild** och hela området utgör en mycket värdefull tillgång för **rekreation och friluftsliv**, inte minst fritidsfiske.

Med dessa motiv och på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur bör det beskrivna området ges ett förordnande som naturreservat.



LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med kraftig svart punktstreckad linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat. Väg E6/E20, Landskronavägen (1350), Rååvägen och Kyrkvägen (1364) ingår inte i reservatet.

Ändamålet med reservatet är både av social och vetenskaplig natur. Det skall kunna användas av en strövande allmänhet, för undervisning på skilda nivåer samt för motion och friluftsliv. Naturvärdena i form av flora och fauna skall bevaras och utvecklas i samklang med kulturvärdena och ett visst nyttjande för rekreation och friluftsliv som dock inte får leda till att hotade växt- och djurarter påverkas negativt. Själva vattendraget är av väsentlig betydelse för havsöring och andra ovanliga fiskar och växter. Vattendragets värden skall bibehållas samtidigt som en påtagligt förbättrad vattenkvalitet skall eftersträvas genom olika åtgärder.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9§ naturvårdsförordningen anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar ska förbud gälla att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning eller utföra tillbyggnad av befintlig byggnad eller anläggning
2. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets behov
3. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord eller torv
4. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa



5. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
6. dika
7. odla upp skogsmark, naturlig betesmark eller myrmark
8. ta bort dött träd eller vindfälle annat än för säkerhet och framkomlighet
9. tillföra växtnäringssämnen (naturlig gödsel, handelsgödsel, rötslam) eller jordförbättringsmedel utom på åkermark
10. slutavverka
11. markbereda, eller skogsodla med undantag för åtgärder enligt planteringsplanen 1986
12. jaga under lördagar samt sön- och helgdagar
13. avleda eller leda bort vatten annat än för planerade våtmarker enligt våtmarksplanen
14. släppa ut avloppsvatten
15. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
16. använda mark för skyttetävling, orienteringstävling, cykeltävling eller militära övningar

Ovan nämnda bestämmelser ska ej utgöra hinder för att genomföra åtgärder som behövs för reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan eller för drift och underhåll av befintliga ledningar som tillhör kommunens VA-nät, el- eller teledistributör. Länsstyrelsen kan i särskilda fall medge undantag från ovan angivna föreskrifter.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldiga att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet, nämligen

1. utmärkning av och upplysning om reservatet
2. anordnande och underhåll av anläggning eller anordning för allmänhetens friluftsliv, såsom parkeringsplatser, tillfartsvägar, stigar, leder, toaletter,



rastplatser, utsiktsplatser, fågeltorn, tältplatser eller dylikt, vars läge är angivna i av länsstyrelsen fastställd skötselplan

3. gallringar, röjningar, avverkningar, slätter samt övriga åtgärder vilka finns angivna i av länsstyrelsen fastställd skötselplan
4. skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjningar, uppsättande och underhåll av stängsel och vattningsanordningar i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. framföra motordrivet fordon annat än på särskilt anvisade vägar och platser
2. ställa upp motorfordon, husvagn, husbil, släpvagn eller dylikt annat än på särskilt anvisade platser
3. färdas med båt eller annan farkost från Görarpsdammen och uppströms under tiden 15 mars -1 juli
4. förtöja eller ankra båt annat än på anvisade platser
5. framföra cykel annat än på anvisad väg, stig eller plats
6. rida annat än på anvisad väg, stig eller plats
7. tälta, utom på särskilt anvisade platser
8. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur
9. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning
10. göra upp eld annat än på anvisad plats
11. plocka eller gräva upp växter, svampar eller lavar eller bryta kvistar och buskar
12. fånga eller samla in insekter eller andra djur med undantag för fisk
13. snitsla spår eller anordna orienteringskontroll



Föreskrifterna under C skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan. De skall ej heller utgöra hinder för genomförande av nödvändiga provtagningar enligt beslutat kontrollprogram för Råån.

Om gällande fiskebestämmelser erinras följande:

Så kallat fredningsområde gäller för Rååns mynning. Fiske är förbjudet inom detta område under tiden den 1 april - 31 maj och den 1 oktober - 31 december. Detta gäller även handredskap utanför åmynningen.

Det är vidare förbjudet att:

- fiska utan fiskekort mellan Råå-Gantofta
- fiska under tiden 1 oktober till 28(29) februari
- fiska med andra redskap än spinn och fluga

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen av reservatet.

Naturvårdsförvaltare

Helsingborgs stad skall vara naturvårdsförvaltare. Vid förvaltningen ska samråd fortlöpande ske med markägare, berörda myndigheter och övriga berörda.

Skötselplan

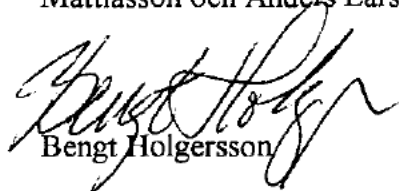
1. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten ska ske enligt detaljanvisningarna i skötselplanen, som ska fastställas av länsstyrelsen.
3. Naturvårdsförvaltningen ska finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

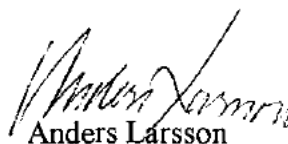


När detta beslut vunnit laga kraft skall Länsstyrelsens beslut den 6 juni 1974 om skydd för landskapsbilden upphöra att gälla inom den del som omfattas av det bildade naturreservatet.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog landshövding Bengt Holgersson, beslutande, länsöverdirektör Lise-Lotte Reiter, Dick Törblad, Mona Svensson, Göran Mattiasson och Anders Larsson, föredragande.


Bengt Holgersson


Anders Larsson

Bilagor

1. Karta
2. Fastighetsförteckning
3. Hur man överklagar

